

Nu telt elke seconde. In haar zenuwen toetst ze eerst nog een verkeerd nummer in. Rustig. Er mag nu niets meer misgaan. Stampvoetend van ongeduld legt ze de wegwacht uit op welk kruispunt de auto gestrand is.

Gauw terug. Ze mikt de hoorn op de haak, kijkt opzij door het ruitje en ziet meteen dat het toch mis is gegaan. Niet gewoon een beetje mis, maar rampzalig mis. Even zet ze zich schrap om een plotseling beven te bedwingen, haar arm gestrekt tegen het telefoonapparaat.

Eeuwig in deze cel blijven, denkt ze. Er niets mee te maken hebben. Laat een ander het nou maar eens oplossen.

Er ratelen drie kwartjes de geldbak in.

‘Hé, kijk nou... mazzel! Komt dat even goed van pas...’

Ze zuigt zich vol met lucht, alsof ze kracht tankt.

Dan duwt ze zich af en rent het café uit, langs de uit hun rieten stoelen opgeveerde terraszitters, langs haar de rijweg blokkerende obstakel, langs de zich daar omheen wurmende spitsuurauto's waaruit verbaasde koppen steken, en durft dan pas haar blik te richten op de Plaats des Onheils.

Daar komt hij telkens in grote bogen boven de samengestroomde menigte uithoppen, als een kangoeroe in het nauw. Hij gilt en sist, hij slaat en schopt, hij krabt en bijt al wie er voor zijn voeten komt. De menigte wijkt en keert als een school bange vissen. Haastig maait ze zich door de toekijkende massa, en *whapp*, daar staat ze ineens moederziel alleen op de opengevallen plek, waar hij net komt aangestormd, zijn mooie kop op stapelgek.

‘Hier jij,’ zegt Duif van Draalen. Schrap staat ze, breed als een worstelaar.

Hebbes. Haar handen sluiten zich om zijn polsen.

Hij steekt een halve kop boven haar uit. Hij probeert zich los te wringen, te bijten, haar om te duwen.

‘Rustig. Moeilijk gevoel afgelopen. Klaar,’ zegt ze in zijn eigen, pasverworven taal. Zijn ver vooruitstekende adamsappel springt wild op en neer, sneller nog flitsen zijn ogen – het moet zo’n beetje de frequentie zijn waarin hij de spanning vermindert door zijn vingers ervoor te laten wapperen. Kon ze hem maar loslaten, zodat hij er nu mee kon ‘fladderen’. Maar het gevaar is nog niet geweken. Hoe nu verder?

Gelukkig, daar komt de gebruikelijke held. Slecht gecast: petje, sikje, een pakje van de Atheneum-boekhandel onder zijn arm, maar de *performance* is er niet minder om: ‘Kan ik wat voor je doen, meid? Zal ik de GGD bellen? De politie? Of denk je dat ik hem kan vastpakken en in je auto duwen?’

‘Vastpakken. Induwen,’ snauwt ze van spanning.

Overrompeld laat de jongeman zich in de auto proppen, waar hij onmiddellijk hartverscheurend begint te huilen. Ze laat hem zo. Meestal valt er nog wat te regelen.

Lang hoeft ze niet te wachten. Jong Gezinnetje komt op.

Het vadertje bloedt uit drie diepe krassen op zijn kop.

De moeder briest haar tegemoet: ‘Hij heb geluk dat me kind onder ze tentje zit. Wagentje omdouwen, ken-ie wel? As me kind over de straat gerold was, vrouw, ik zweer je, ik had die kerel wat aangedaan.’

Iemand zegt iets van ‘... veel te gevaarlijk. Beter maken dat je wegkomt.’

‘Gevaarlijk of niet – ik was hem gewoon aangevlogen, reken maar van yes. Hij ken van geluk spreken dat het regent.’

In het betreffende wagentje zit, te verbijsterd om een kik te geven, een peuter, aan alle kanten vastgesjord onder een plastic regenscherm.

Krijg nou wat, denkt Duif, terwijl haar klamme hand de drie kwartjes in haar zak omklemt, niets van gemerkt: het regent. Als dat geen mazzel is... Anders was dat kind hier inderdaad over de keien gerold.

Het vadertje, dat net een pleister op zijn kop geplakt krijgt, vraagt schor van schrik: 'Heppu d'r verstand van of je van zoiets aids ken krijgje?'

'Nee hoor, die jongen woont in een keurig instituut, daar leven ze in kuise afzondering,' hoort ze zichzelf zeggen en ze voelt een begin van de slappe lach opkomen. O, hou je in. Straks pas, als ze veilig terug zijn in het instituut, als die rampauto tenminste...

Ineens bevindt ze zich zomaar in de volgende akte: Duif Probeert de Zaak te Sussen. Hoe komen dat stomme vadertje en moedertje nou ineens in haar armen? En alsof er ergens in haar kop een sluis is open gezet, zo vanzelf stromen zoute beekjes, zich onderweg verbindend met zweet en regen, langs haar mondhoeken, haar T-shirt in. *Ik sta verdomme te huilen, Jezus Mina, wat een afgang.*

Flarden van stemmen.

'Zo'n vent zou toch altijd opgesloten...'

'Kom, je ziet toch dat het een geflipte junk is?'

'Je zou zo'n vader en moeder toch...'

'... zo'n kind had gekregen dan ging ik aan het gas.'

'Wat hééft die jongen nou eigenlijk? Mag hij wel vrij rondlopen? Is hij erg gevaarlijk?' vraagt iemand.

Zet je schrap, meid. Tijd voor De Verklaring.

En daar hoort ze zichzelf al van wal steken: 'Die jongen is autistisch. Dat is een van de ergste dingen die een mens kan overkomen. Hij zit gevangen in zijn eigen wereld vol angst en chaos. Levenslang.'

Luisteren ze nog? Ze luisteren nog.

En ze gaat door: 'Hij heeft als het ware altijd pijn in zijn zenuwen. Maar hij kan zichzelf daartegen beschermen. Dat doet hij door zich vast te klampen aan allerlei soorten van vaste handelingen en rituelen. Maar als er dan ineens iets niet helemaal precies volgens het boekje verloopt, als er ook maar een ietsepietsje in het schema verandert, dan raakt zo'n autist vreselijk in paniek. Dan is het of hij in een zwart gat van chaos en herrie valt. Alsof ze met een mes op het bord van zijn zenuwstelsel krassen.'

Ze kijken alsof ze het in Keulen horen donderen. Ze doet er nog maar een schepje op, de meesten zullen immers ooit van hun leven nòg wel eens een autist tegenkomen.

‘Onze wereld is doodeng voor zo’n autist. Alsof hij op een rare planeet is beland, vol marsmannetjes waar hij niets van begrijpt. Een nachtmerrie. Daarom doet hij zo agressief: uit doodsangst, snap je?’

Stil knikken de omstanders.

‘Het enige waar je hem mee kunt helpen is absolute orde en vastigheid. En nu is alles tegelijk mis. Die auto die het niet meer doet, en...’

Help, ik kan niet meer ophouden, denkt ze. Maar ineens is hun aandacht weg.

Ogen dwalen naar de gestrande auto achter haar, sperren zich. Het zal niet wáár wezen? Ze kijkt mee en ziet langzaam het portier opengaan.

‘Gauw! Wegwezen! Hij komt eruit!’ roept iemand.

En daar staat ineens die grote loeris naast de auto, zijn kop paars van het huilen.

‘Goemake,’ snikt hij.

‘Staan blijven,’ beveelt ze het echtpaartje. ‘Wachten. Hij wil het goedmaken. Dat moet. Dat is heel erg belangrijk voor hem. Dat hoort erbij.’

Huiverend wachten de slachtoffers en toeschouwers, nog in de ban van haar verhaal.

Met eindeloze tederheid raakt hij het plastic over de nog steeds verbijsterde peuter aan, alsof hij hem toedekt. Langzaam, zachtjes. Daarna gaan zijn vingertoppen naar de pleister op het hoofd van de vader. ‘Zachtjes doen,’ zingt hij. Als in een magisch ritueel vlianderen zijn vingers omlaag langs de man zijn wangen. Daarna tilt hij de hand van het perplexe moedertje langzaam, langzaam, naar zijn lippen, ruikt eraan en tipt er een vederlichte kus op. Toegedekt wordt die kus, benadrukt door een buiging van zijn hele lichaam wordt die kus door zijn vingertoppen zachtjes en met oneindige tederheid aangedrukt.

Een aantal mensen is duidelijk aangegrepen en staat er net zo hulpeloos bij als de getemde reus; het is ook zo'n abrupte overgang van angst en agressie naar verbazing en ontroering. Duif heeft het vaker gezien. Tot in je diepste wezen bewogen op zomaar een middag op het Amsterdamse Spui... Kan je iets mooiers overkomen? denkt ze. Wie het voorrecht heeft die Oliebol werkelijk te ontmoeten, krijgt een gratis kijkje in een echtheid, een zuiverheid, een hulpeloosheid die allang niet meer van deze wereld zijn.

In de verte doemt het geel van de wegwacht op.

Iemand zegt: 'Wat hebt u die afwijking van die jongen goed uitgelegd. Wat erg voor hem. Want nou zie je dat het eigenlijk een heel lieve jongen is. U kent hem zeker, hè?'

'Ja, hou maar op schei maar uit, of ik hem ken!'

'Goh. Jeetje zeg. Hoe kent u hem dan?'

Speurend springt zijn blik van haar blonde pieken naar zijn donkerbruine krullekop, van haar grijsblauwe ogen naar de zijne, zwart onder de dikke franje van zijn wimpers.

'Ik ben zijn moeder.'

Een straalvliegtuig, laag overbulderend richting Schiphol, overstemt haar.

'Hoe zegt u?' schreeuwt de man.

'Ik ben zijn moeder! Zijn moeder!' brult ze. 'Zijn MOEDER...!'

Het vliegtuig is voorbij. De menigte verspreidt zich. Een paar passanten kijken vreemd naar haar om.

Raar mens. Zeker niet helemaal goed bij haar hoofd.

Het terras, wit, overbelicht.

Middenop, als verloren, het bedje.

Moet dat nou? denkt ze. Hem zo apart zetten? Straks bezorg ik hem toch al de schok van zijn vijftien maanden oude leven-tje.

Nieuwsgierig volgt ze het bedwaarts klapwiekende nonnenpak.

Terwijl haar adem stokt en haar hart op hol slaat, buigt ze zich over het bedje.

Op hetzelfde moment schuift daar als een zwarte roofvogel de schaduw van een landend straalvliegtuig over. Het lawaai is oorverdovend. Het dreunt tegen haar voetzolen. Het bonkt in haar maag.

Het kind ligt in de beruchte bulderbaan van Halfweg.

Het ligt vastgebonden in een tuigje. Het slaapt.

Hoe is dat nou mogelijk? denkt ze. Hoe kan hij slapen in zo'n herrie? Zou hij doof zijn?

De trekken in het dikke *putti*-gezichtje zijn van een onaangedane rust en schoonheid. Gefascineerd glijdt haar blik langs de in een verbaasde boog gepenseelde wenkbrauw-tjes. Langs de fijn geboetseerde neus. Langs de Bourgondische welving van het mondje, de opvallend grote maar uiterst precies afgewerkte oren, de blauw-zwarte haartjes, de schaduw die zijn wimpers over de bolle wangen draperen. Aan een fresco moet ze denken. Michelangelo, Rafaël.

Een bijna niet te verdragen ontroering stijgt tot achter haar ogen. Voor de tweede keer in haar leven staat ze ergens moeder te worden van wederom het mooiste kind van de wereld. Maar dit is absoluut een uit de lucht gevallen engeltje.

Langzaam aan dringt door wat de non in haar van de decibellen genezende oren staat te toeteren. ‘... een onopvallend, rustig, normaal functionerend kind. Het enige rare is, dat hij helemaal niets zegt. U zult het niet geloven, maar hij heeft nog nooit tegen iemand gewoon “mama” gezegd.’

‘Jeetje, zuster, wat een goed kind,’ giechelt ze zenuwachtig, ze wil het liefste onmiddellijk met het kind naar huis maar dat kan niet, want nu breekt de verplichte ‘gewenningsperiode’ aan, waarin de ouders zich kunnen beraden over hun beslissing. Maar er valt niets meer te beslissen.

‘Een prima kind toch, zuster? Wie zegt er nou tegen iedereen mama? Hij heeft gewoon op mij gewacht. Mama, dat ben ik.’

Zo langzaam wendt het slapende kind zijn hoofd naar haar stem, dat ze denkt het te dromen. Maar ineens opent hij zijn ogen en kijkt haar recht aan, zonder knippen. Kippevel kruipt over haar huid. Alsof hij haar op het netvlies van zijn bruine ogen etst. Alsof hij haar hele systeem leest. Alsof hij haar laag voor laag afpelt. Hoe lang? Misschien maar een paar seconden. Het lijkt een eeuwigheid. Even abrupt slaan zijn luikjes weer dicht. Heeft ze het gedroomd? Haar armen zijn halverwege het kind in de lucht blijven steken, als betrapt in een momentopname.

‘Zuster, mag ik hem, eh...’

‘Ja natuurlijk, mevrouw. Pakt u hem maar op, hoor. Het is uw kind – tenminste, als u hem na de gewenningsperiode nog hebben wilt.’

Nog hebben wilt?

Maar de zuster rijdt het lege bedje al voor haar uit, richting zaal. Het kind verstopt zijn gezicht tegen haar borst, Duifs neus zakt in zijn zwarte krulletjes. Ze doen hetzelfde, ze verkennen elkaars geur. Hij ruikt vreemd, een beetje metalig; misschien de geur van het tehuis.

Nog hebben wilt? Zou er dan toch wat mee zijn? De waarschuwing van vriend Jaap flitst door haar heen: ‘Let goed op hoor, er komen nogal wat kneusjes uit dat huis. Die nonnen hebben een spijkerharde opvatting over de opvang van die baby’s, ze

schijnen zich behoorlijk koud en afstandelijk op te stellen. En afgezien daarvan: een achterstand hebben ze natuurlijk altijd in zo'n tehuis.'

Hij is als arts verbonden aan het plaatselijke ziekenhuis. Hij kan het weten, hij zit er bijna met z'n neus bovenop.

'Een kneusje kun je ook krijgen als je het zelf op de wereld zet hoor, en wij al helemaal: op onze leeftijd is de kans op een mongooltje niet denkbeeldig. Dit kind is nu eenmaal op ons pad gekomen. Dat is vast niet voor niets. Dat kan niet zomaar zijn.' En automatisch denken Duif en Roemer er achteraan: Een kneusje, waarom zou dat uitgerekend ons overkomen?

'Jullie met jullie rare gedachten dat niets voor niets is en dat alles in het leven een bedoeling heeft,' zegt Jaap. 'Kijk nou maar goed uit je ogen.'

Roemer had de glazen nog eens volgeschonken en ze filosofeerden nog wat door over vrije wil en lotsbestemming en of de ontvankelijkheid voor de griezelige virussen die Roemer op zijn laboratorium beloert nu wel of niet tussen de oren zit, en wat erfelijk is en wat milieubepaald. En jaja, ze zullen heus wel opletten. Zelfs al wàs het een beetje een kneusje, ze hebben het kind zoveel te bieden dat hij daar binnen de kortste keren overheen groeit, toch?

De zaal is groot, en vol met bedjes waarin allemaal baby's vastgebonden liggen in precies dezelfde witte linnen tuigjes als waarin haar kind zich nu zonder protest laat vastknopen, tot het etens-tijd is. Wat een akelige bedjes, met die lage plexiglazen zijwanden waar je zo overheen zou kukelen als je niet vastgebonden lag.

'Wat een rare bedjes, zuster. In het tehuis van mijn eerste adoptiekind waren de bedjes zo hoog als boxen, zodat de baby's niet hoefden te worden vastgebonden om er niet uit te kukelen. Waarom is dit?'

'Tja, personeelsgebrek. De meisjes die we hebben, och, veel lopen er stage en verdwijnen na korte tijd weer en dan zitten we meteen in de problemen. En dan is het toch wel heel praktisch als je in een oogopslag door al die bedjes heen kunt kijken of

alles goed is op de zaal, vindt u niet?' zegt de zuster.

'Hmm,' knort ze, ze wil geen commentaar geven voor ze haar emoties onder controle heeft, voor ze haar indrukken met Roemer heeft besproken. Ook wil ze de verzorging te vriend houden tot ze het kind mag bevrijden uit dit domme tehuis.

Peinzend rijdt ze terug naar Amsterdam. Vijftien maanden is wel erg lang voor een kind om op een zaal in een bedje vastgebonden te liggen, zonder dat er veel bijzonders met hem gebeurt.

Dat was in het tehuis van de nu driejarige Jasper wel heel anders.

Kleine kamers waar voortdurend verzorgstertjes rondscharrelen; hier een aai, daar een knuffel. De bedjes waren net boxen, en in een van die boxen zat de toen zes maanden oude Jasper gekke bekken naar haar te trekken. Het voeden was welhaast een circusnummer voor de lieve meisjes, die zelf nog kinderen waren: in hun ene arm een baby aan de fles, terwijl hun andere hand er eentje in de box over zijn bolletje aaide, en het enige nog vrije lichaamsdeel, een been, het derde kind in zijn wipstoeltje wiegde.

Jasper was hun op het lijf geschreven. De voogdijvereniging geloofde meer aan de invloed van het milieu dan aan de erfelijkheidsleer, maar had toch het biologische kindmoedertje aan een serie tests onderworpen waaruit zowel een artistieke als een intellectuele aanleg bleek, die wel eens op dat kind... Dus werden Roemer, de wetenschappelijk onderzoeker, en Duif, de ontwerpster, uitgekozen als ouders.

Ze glimlacht, schakelt terug in z'n vier, ze nadert de stad, en meteen zit ze in gedachten weer bij Jasper. Het ging zo goed met die aangewaaiden jongen, dat ze zich wel eens afvroegen waaraan zij in godsnaam het Ideale Kind hadden verdiend. Wilden de moeders op de peuterspeelzaal niet om de haverklap hun kind 'achter het behang plakken', zo vervelend als het weer was geweest. Zou Jasper niet te braaf zijn?

Stoplicht. Bijna zit ze op een bumper. Mens hou je aandacht

erbij! Maar haar gedachten zwerven, via de nu bijna driejarige Jasper, weer terug naar de baby in het tuigje.

Die was even anders op hun pad gekomen. Niks onderzoek. Niks gegevens. Een telefoontje. Nou ja, ze hadden in hun enthousiasme over de zo succesvolle adoptie van Jasper zich wel eens laten ontvallen er uit dankbaarheid eventueel wel een tweede kind bij te willen nemen, maar als ooit een goed bericht op het verkeerde moment kwam, dan was dat wel afgelopen zondag. Ze ziet zichzelf nog die twee zware vakantiekoffers de trap op zeulen. Jasper huppelde vrolijk kwekkend voor haar uit met zijn rugzakje nog op. Roemer verdween meteen naar zijn werkkamer beneden, om spullen voor een driedaags congres bij elkaar te zoeken. Dat verrukkelijke moment van nog even incognito in je eigen huis, die vertrouwde geur, die speciale lichtval, alles nog even zo stil en sluimerend als in het kasteel van Doornroosje, plotseeling verscheurd door het geluid van de telefoon.

‘Wat een geluk dat ik u tref,’ schalde de maatschappelijk werker van de voogdijvereniging in haar oor, ‘in mijn wanhoop probeer ik het nu maar op zondag.’

‘Wanhoop? Jeetje, wat is er aan de hand?’

‘O, we hebben u al zo lang proberen te bereiken. We hebben namelijk een tweede kindje voor u.’

‘Een tweede wàt...?’

‘Kindje. Baby! En het is onderhand erg urgent.’

Hulpeloos keek ze naar de twee koffers aan haar voeten. Ja hoor eens, dat gaat zo maar niet, dacht ze. Eerst even bijkomen.

Deze eerste vakantie met hun kakelverse Jasper was niet helemaal zonder strubbelingen verlopen. Roemer had zich soms, tot haar verbazing, van een onbekende, kinderachtige kant laten zien. Ze had er niet zwaar aan getild, alles moet wennen. Maar toch.

‘Wat voor een kind dan?’ zei ze zwakjes. ‘En wat is er voor urgents aan?’

‘Het is een jongetje van vijftien maanden. Willem, noemen ze hem.’

Ze klinkt verdomme alsof de zaak al beklonken is, dacht Duif. Maar voor ze kon protesteren ratelde de maatschappelijk werker al door: ‘Wel een beetje oud al, maar de biologische moeder is meteen na de bevalling naar haar vaderland teruggegaan, helaas zonder officieel afstand te doen, zodat wij een rechterlijke beslissing moesten afwachten. Die hebben we nu, gelukkig net op tijd want hij moest onderhand worden overgeplaatst naar de grotere-babyafdeling, en dat is een heel traumatiserende verandering voor zo’n kind. U bent op het ogenblik het enige in aanmerking komende gezin voor hem. Nou, u snapt wel hoe urgent het is, hè? Stelt u zich eens voor wat een schok zo’n overplaatsing...’

Koortsachtig dacht ze na. Natuurlijk moet zo’n jongetje niet worden overgeplaatst. Ze probeerde Roemer te bereiken op de huistelefoon, maar die was zeker even naar het stamcafé, dat hij zo gemist had.

‘... een enorme frustratie zou betekenen,’ schetterde het uit de hoorn die ze tussen haar schouder en kin had vastgeklemd. Met beide handen maaide ze door de lade waarin haar agenda moest liggen.

Zo zat ze dan meteen de volgende dag naar de summiere, trieste achtergrond van moeder en kind te luisteren. Roemer, al op reis naar zijn congres, was het er volkomen mee eens geweest dat ze er alvast alleen op af zou gaan.

‘Geef je oren en je ogen goed de kost, hoor Duif. Ik vertrouw jou de beslissing volledig toe. Eind van de week ben ik weer terug en dan gaan we er onmiddellijk met z’n drieën heen. Met Jasper erbij.’

Die donderdag is het dus zo ver. Als ze er met z’n drieën op af lopen, vinden ze het tehuis er ineens maar vierkant en afwerend bij staan, de donkere muren grimmig opgetrokken.

‘Wat een ouwe troep,’ mompelt Roemer, zich het vriendelijke, lichte, door perkjes en weitjes omgeven gebouw herinnerend waar ze nog maar zo kort geleden de toen zeven maanden

oude Jasper in een reiswiegje, als een kostbare trofee, uit wegvoerden. Hoe de verzorgsters huilden aan de poort en bleven zwaaien tot de auto uit het gezicht verdwenen was.

Hand in hand lopen ze door de lange gangen, de trappen op. Jasper huppelt om ze heen, vrolijk kwekkend met zijn schelle stemmetje: 'Ik ga hem leren voetballen.'

Roemer aait hem over zijn borstelkop: 'Moet je nog wel even geduld hebben.'

Eerst wilden ze Jasper zogenaamd het broertje zelf laten uitkiezen. Dat hebben ze na rijp beraad op het laatste moment geschrap: sinds de komst van Jasper herinnert Duif zich helder vele vergeten momenten uit haar allerprilste jeugd.

Ook zij was nog geen drie jaar, toen ze met haar vader en haar oma naar het ziekenhuis ging, waar moeder net haar nieuwe broertje had gekregen. Er stonden vijf bedden.

Aan het voeteneinde van elk bed stond een wiegje.

'Zo, nu eens kijken of jij je nieuwe broertje kunt herkennen,' zei vader schalks. 'Ga jij hem maar eens aanwijzen.'

Ontzet dwaalde haar blik langs de vijf bemoedigend lachende vrouwen. Geen van allen leek op haar moeder. Of toch...? Ja, die waar vader nu naast stond, maar zo had ze moeder nog nooit gezien. Nooit in bed gezien, altijd het eerste op, altijd bezig, maar zeker nog nooit met deze voldane, machtige lach. Dreiging. Komplot. Te vriend houden, pas op... Ze hadden de baby's natuurlijk verwisseld om haar te testen. Een vergissing kon fataal zijn. Ze keek en keek en wachtte op een teken.

'Nou, komt er nog wat van?' riep vader vrolijk.

Toen wees ze de van moeder het verst verwijderde wieg maar aan... Mis!

De aan moeders eeuwige opgetogenheid ontsnappende flits van teleurstelling hakte er diep in: vruchtbare grond voor een levenslange angst om te kort te schieten.

'Dat is 'm nu,' wijst ze dus. Roemer is onmiddellijk vertederd, hoewel hij geen man is met een aangeboren zwak voor baby's.

‘Nobele trekken. Het lijkt wel een exotische prins,’ zegt hij en Jasper wil hem op schoot. Het kind laat het zich ernstig welgevallen.

‘U laat hem toch wel dopen, hè?’ zegt de non pardoos. Roemer schiet overeind. Duif is even sprakeloos.

‘Er zijn nu wel even een paar dingen iets belangrijker dan dat, zuster,’ zegt ze dan.

De non trekt haar kop als een schildpad in de koker van haar kap. Weg is ze, op een priemende kin en een neuspunt na.

‘Maar mevrouw, hoe kunt u nu zoiets verschrikkelijks zeggen,’ klinkt het uit de diepte. Zo te horen huilt ze bijna. Roemer geeft Duif een duwtje, gauw weg hier.

Nu komen er drukke dagen. Ze pakken het grootscheeps aan en laten van de grote zonnige kamer, die naar de daktuin leidt, in allerijl een kinderkamer maken. Er zal een verstophuisje getimmerd worden met aan de ene kant een glijbaan en aan de andere kant een trap die, als hij wordt opgeklapt, tegelijkertijd een luik opent dat toegang geeft tot de zolderkamer. Na lang wikkelen en wegen komt daar voorlopig het bedje te staan, om het nieuwe kind rustig te laten wennen.

‘Hij heeft echte voetbalbeentjes,’ zegt Jasper. ‘Moet je hem zien schoppen.’

Ondanks de drukte op het laboratorium gaat Roemer, gedurende de verplichte gewenningsperiode, zo vaak hij maar kan mee naar het vlak bij de stad gelegen tehuis.

Ze mogen meteen de zaal op, ook alweer heel anders dan bij het tehuis van Jasper, waar discretie hoog in het vaandel stond.

Voor al bij het bedje van Catootje blijft hij staan. Catootje, die altijd huilt, met een monotoon en krachteloos geklaag. Het voornaamste kenmerk van Catootje is een groot zwart gat: haar altijd huilende mondje, dat wel verstard lijkt te zijn in een continue huilkrimp.

‘Haar zou ik het liefste meenemen,’ zegt Roemer, ‘maar ze is al te ver heen. Ik zal het vanavond voor je opzoeken.’ Roemer

is zijn opleiding begonnen met een algemene studie medicijnen. Als het goed is staat er nog het een en ander in de boekenkast. En inderdaad: die avond ziet ze in *The First Year of Life* van de Amerikaanse kinderpsychiater Spitz de foto van welk ander Catootje dan ook. Ze herkent dat zwarte gat waaromheen alle kenmerken van het gezichtje zijn weggevaagd. Marasmus wordt het genoemd. Een huilkramp met dodelijke afloop.

‘Dodelijke afloop?’

‘Zo’n kind heeft te lang naar warmte gehongerd,’ zegt Roemer. ‘Zo’n kind is als het ware uitgehongerd.’

Paniek bevangt haar. Nog een halve maand te gaan, voor Willem mee naar huis mag. De volgende dag klampt ze meteen de zuster aan.

‘Catootje, ja, dat is een zielig geval. Heel zielig. De moeder kan er maar niet toe komen haar af te staan. Ze twijfelt almaar. Soms neemt ze Catootje opeens weer mee naar huis om het opnieuw te proberen. Maar dan gebeurt er iets vreemds met haar, dan kan het gebeuren dat ze Catootje zo uit haar armen laat vallen. De laatste keer schijnt het kind de hele trap afgerold te zijn.’

‘Maar zuster... Kan dat zomaar?’

‘We kunnen niets anders doen dan bidden, mevrouw,’ zegt de zuster. ‘De kinderbescherming heeft er nog steeds geen stokje voor gestoken. Dus het is nog steeds haar kind.’

Lastig mens, ziet ze de zuster denken. Die zeurde ook al zo over die bedjes. Altijd wat.

De volgende dag wordt ze tijdens het bezoekuur naar een andere zaal gestuurd. Willem is op de grotere-babyafdeling gezet, niet met bed en al, maar met wat speeltjes om zich heen. Ze denken zeker dat hij nu wel tegen de frustratie van een andere omgeving met andere verzorgsters bestand is, nu er eindelijk iemand zich aan hem opdringt als moeder. Daar zit hij, onbeweeglijk, midden op de vloer. In ontzetting staart hij voor zich uit. Onwennig probeert ze een spelletje met hem. Het kind moet er niets van hebben. Alsof alle twee haar adoptiemoederhanden verkeerd zitten, zo zit ze me daar te stumperen. Gelukkig hebben

de verzorgsters niets in de gaten: er vormt zich een steeds grotere kring van kinderen in alle maten rondom de op hun zaal verdwaalde moeder met kind. De verzorgsters zitten achter in de zaal met een paar piepjonge moedertjes om zich heen.

Flarden gesprek waaien over. 'Meid wat leuk, dan worden we op precies dezelfde dag zestien,' vangt ze op. '... voor geen prijs meer naar die disco daar, ik ga dus altijd...' 'Nee joh, echt blauw haar moet je...' 'Soul is alweer voor ouwe...'

Na een tijdje gaat ze Willem terugbrengen naar zijn zaal. Plotse-ling hangt de hele horde kinderen aan haar rok: 'Mama, mag ik nu mee naar huis?' roepen ze allemaal, tegelijk beginnen ze te vechten. De verzorgster komt ingrijpen: 'Dat is je mama niet, dommie. Dáár zit je mama,' wijst ze. Maar: 'Nee hoor, dat is mijn mama niet, dit is mijn mama. Mag ik nu mee? Mama, mag ik nu weer mee naar huis?'

Bijna huilend arriveert ze weer op de babyzaal, daar worden de kinderen net verschoond. De zuster kijkt haar schichtig aan en gaat achter de verzorgsters staan: 'Zing tegen ze. Zeg wat. Kom op, praten, hup, vooruit.'

De verzorgster naast Duif kijkt de non verbijsterd aan en gaat iets doen van: 'Drie... eh... drie kleine kleutertjes,' maar zodra de zuster haar hielen heeft gelicht valt ze stil. Snel en efficiënt maakt ze haar karweitje af.

Die avond besluiten zij en Roemer te proberen hun kind nog voor het einde van de gewenningsperiode naar huis te halen. De volgende dagen, waarop ze steeds in tranen van de grotere-babyafdeling komt, bereidt ze haar plannetje voor.

De non is een en al medewerking, doet er zelfs nog een schepje bovenop: 'Heb ik u al laten zien wat Willem voor een kunstje kan?'

'Nee, wat dan, zuster?'

Een *kunstje*. Godbewaarme. Maar nou ja, wat het ook mag wezen, het leren van het kunstje zal hem extra aandacht hebben opgeleverd, slim toch? Zo overleef je zo'n situatie.

Ze lopen naar iets dat van ver af wel een futuristisch kunst-

werk lijkt. Het blijkt een rijtje po's te zijn, opgesteld in een onverbiddelijke slagorde. Achter elke po rijst iets op dat nog het meest weg heeft van een galg.

Ademloos ziet ze toe hoe haar kind op de po wordt gezet. Hoe hij aan de galg wordt vastgebonden.

'En nu doet hij iets wat geen enkel kind hier kan,' zegt de zuster, glimmend van trots. 'Hij produceert onmiddellijk De Ontlasting.'

Duif gelooft het niet. Nog geen vijftien maanden, dat kan niet.

Maar de zuster heeft hem al opgetild en daar ligt een keurig, dampend drolletje.

Duif neemt het kind van haar over. Ze omhult het als een warme jas, ze knuffelt het en fluistert in zijn ongewoon grote, perfect gemodelleerde oor: 'Dat hoef je niet meer bij mama thuis hoor, ben je gek. Doe maar gewoon hoor.'

Hij lacht en lacht tot hij er helemaal van schudt.

'Morgen neem ik hem mee naar huis, zuster,' zegt ze. 'Wel een beetje aan de vroege kant, maar we hebben alles klaar en het klikt wel, vindt u niet?'

'Ik denk wel dat ik het kan regelen,' zegt de zuster.

Dat wordt flink bijknuffelen, denkt Duif.